

UDRUGA PROFESIONALNIH VATROGASACA HRVATSKE

Ksaverska cesta 107; 10 000 ZAGREB
Telefon 01/4646-398 Fax: 01/4646-398, E-mail: upvh@zg.t-com.hr
OIB:15336596736 Žiro račun 2340009-1100226764

U Zagrebu, 08.06.2010. godine

PREDMET: Konačni prijedlog Zakona o zaštiti od požara – primjedbe se daju

Članak 15. stavak 3 mijenja se i glasi:

(1) „Vatrogasno zapovjedništvo nadležna vatrogasna zajednica daje prethodno mišljenje na dio procjene ugroženosti od požara za svoje područje koji se odnosi na organizaciju vatrogasne djelatnosti kroz minimalna mjerila dana posebnim propisom kojim se uređuje područje vatrogastva.“

Obrazloženje:

Vatrogasno zapovjedništvo je kolegijalno tijelo na čelu kojeg je zapovjednik vatrogasne zajednice općine odnosno grada sa svojim zamjenikom koji je prema članku 32. stavku 4. Zakona o vatrogastvu odgovoran županijskom vatrogasnom zapovjedniku za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na svom području. Dakle nije odgovorna vatrogasna zajednica kao organizacija nego zapovjednik pa je logično da taj koji je odgovoran mora dati i mišljenje na organizaciju vatrogastva koja se u procjeni ugroženosti predlaže jer će on fizički provoditi i nadzirati provođenje predložene organizacije vatrogastva na svom području i za nju biti odgovoran.

U članku 15. stavak 4. na kraju stavka riječi „vatrogasne zajednice županije“ zamjeniti s riječima „vatrogasno zapovjedništvo županije“.

Obrazloženje:

Vatrogasno zapovjedništvo županije je kolegijalno tijelo na čelu kojeg je županijski vatrogasni zapovjednik sa svojim zamjenikom koji je prema članku 32. stavku 3. Zakona o vatrogastvu odgovoran je glavnom vatrogasnom zapovjedniku za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na području županije i Grada Zagreba. Dakle nije odgovorna vatrogasna zajednica županije kao organizacija nego županijski zapovjednik pa je logično da taj koji je odgovoran za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na području županije sudjeluje u donošenju godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara županije.

U članku 24. stavak 4. na kraju stavka riječi „Hrvatske vatrogasne zajednice“ zamjeniti s riječima „Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara osnovanog prema posebnom propisu“.

Obrazloženje:

Prema članku 14. stavku 11. predloženog Konačnog teksta Zakona o zaštiti od požara Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara daje mišljenje na godišnji program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku. Nacionalni odbor je osnovan Zakonom o vatrogastvu a člankom 20. istog Zakona su mu definirane ovlasti da prati stanje zaštite od požara, organiziranost, opremljenost i osposobljenost vatrogastva,

skrbi o unapređenju zaštite od požara, ustroju i strukovnom napretku vatrogastva Republike Hrvatske. Dakle ovim odredbama Zakona o vatrogastvu Nacionalni odbor je proglašen najodgovornijim za provedbu mjera zaštite od požara na području RH pa je sukladno tome pozvan da daje prethodno mišljenje na akt o uvjetima, osnovama i kriterijima za utvrđivanje kategorije ugroženosti pravne osobe kojeg donosi ministar. Pored navedenog člankom 20. stavkom 4. utvrđen je sastav Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara koji ima devet članova, od kojih su četiri predstavnici Hrvatske vatrogasne zajednice, tri predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, a dva predstavnici Ministarstva obrane te je u njemu zastupljena u većini Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 24. stavak 14 mijenja se i glasi:

„Vatrogasno zapovjedništvo nadležne vatrogasne zajednice daje prethodno mišljenje na dio procjene ugroženosti od požara pravnih osoba na svojem području koji se odnosi na ustroj i opremanje vatrogasne postrojbe kroz minimalna mjerila koja određuje ministar.“

Obrazloženje:

Vatrogasno zapovjedništvo je kolegijalno tijelo na čelu kojeg je zapovjednik vatrogasne zajednice općine odnosno grada sa svojim zamjenikom koji je prema članku 32. stavku 4. Zakona o vatrogastvu odgovoran županijskom vatrogasnom zapovjedniku za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na svom području. Dakle nije odgovorna vatrogasna zajednica kao organizacija nego zapovjednik pa je logično da taj koji je odgovoran mora dati i mišljenje na dio procjene ugroženosti od požara pravne osobe na svom području jer će on fizički provoditi i nadzirati provođenje predložene organizacije vatrogastva na svom području i za nju biti odgovoran pa tako i vatrogasne organizacije u pravnoj osobi.

U članku 19. iza stavka 1. dodaje se novi stavk 2. koji glasi:

„2) Srednjoškolsko obrazovanje vatrogasaca u Republici Hrvatskoj priprema, organizira i provodi nacionalna Vatrogasna škola u Zagrebu, osnovana rješenjem Sekretarijata za unutrašnje poslove NRH 10. svibnja 1957. godine.“

Obrazloženje:

Dosadašnjim Zakonom o zaštiti od požara u članku 43. i 44. utvrđene su obveze Vatrogasne škole u zaštiti od požara pa tako i obrazovanje vatrogasaca. U Zakonu o vatrogastvu nije ova obveza utvrđena za Vatrogasnu školu jer on proizlazi iz temeljnog Zakona pa se naknadno u Zakonu o vatrogastvu dodatno dala mogućnost da obrazovanje vatrogasaca provode i druge ustanove koje ispunjavaju propisane uvjete. U koliko se u ovom Konačnom tekstu Zakona o zaštiti od požara ne definira Vatrogasna škola, a u Zakonu o vatrogastvu ona nije definirana ista će ostati u nedefiniranom prostoru te neće moći obavljati osnovnu djelatnost za što je osnovana a to je obrazovanje vatrogasnih kadrova.

Vatrogastvo je stručna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku te država mora zakonom urediti i obrazovanje vatrogasnih kadrova. U svijetu se vatrogasci obrazuju u državnim, specifičnim obrazovnim ustanovama – vatrogasnim školama i centrima za obuku koji posjeduju namjenski izgrađene sadržaje poput: požarne kuće, vatrogasnog bunara, otvorenog vježbališnog prostora s potrebnim karakteristikama hidrantske mreže i kanalizacije, vatrogasnog tornja, kabineta, laboratorija, maketa za inscenaciju stvarnih događaja i drugog, a opremljenih posebnim nastavnim sredstvima i pomagalicama, vatrogasnim vozilima i opremom, namijenjenih isključivo edukaciji vatrogasnih kadrova. Takve škole i centri nalaze se u Austriji, Italiji, Njemačkoj, Francuskoj, Engleskoj, Poljskoj, Slovačkoj, SAD-u i drugdje. Nositelji nastave u njima su vatrogasni stručnjaci kojima je nastavna aktivnost primarna djelatnost i koji su za cijelo vrijeme nastavnog procesa na raspolaganju polaznicima obrazovanja. Novi nastavnici stječu iskustva uz

nastavnika-mentora koji već dulje vrijeme izvodi nastavu određenog predmeta. U specifičnim vatrogasnim obrazovnim ustanovama prati se razvoj vatrogasne struke i dostignuća u vatrogastvu i zaštiti od požara uopće, priprema stručna literatura, izrađuju nastavni planovi i programi obrazovanja svih struktura i drugo. Radi se o neprofitnim ustanovama u kojima je obrazovanje vatrogasaca osnovna djelatnost, a jačanje vatrogasne struke primarna zadaća.

Ovakav pristup ovom problemu treba se nastaviti i u RH a koje je bilo od 1957. do 2004. godine gdje se školovanje hrvatskih, a i drugih vatrogasaca obavljalo isključivo u Vatrogasnoj školi u Zagrebu. Škola je cijelo to vrijeme mogla iškolovati sve zainteresirane za vatrogasni poziv. Djelatnost rada Škole definirana je Zakonom od zaštite od požara ("NN" 58/93., 33/05.). Za svoj rad Vatrogasna je škola u više od pedesetogodišnjoj povijesti dobivala brojne pohvale domaćih i inozemnih vatrogasnih stručnjaka. Sadašnji nastavni planovi i programi, izrađeni u Vatrogasnoj školi, po zamolbama uzimani su kao predložak uređenja školovanja vatrogasaca u Sloveniji i Poljskoj, za njih su interes pokazali u Srbiji, Crnoj Gori te Bosni i Hercegovini, a uspješnim ih drže u Njemačkoj te Velikoj Britaniji. Izmjenama Zakonom o vatrogastvu ("NN" 139/04.) sustav je malo promijenjen pa je propisano da se školovanje vatrogasaca može obavljati u obrazovnim ustanovama koje ispunjavaju tehničke i kadrovske uvjete propisane zakonom i drugim propisima. To se i konzumiralo pa je dopuštenje o školovanju dobilo Pučko učilište u Splitu, a spremaju se i druga pa čak i auto škole. Takvo rješenje nije se pokazalo dobrim. Znanje i sposobnost završenih polaznika nije na potrebnoj razini.

Školovanje, osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca, u okviru srednjoškolskog obrazovanja mora se provoditi u državnim vatrogasnim školama u neprofitnim ustanovama, koje određuju i prosuđuju kvantum potrebitog znanja i sposobnosti cjelovitog obrazovanja vatrogasaca, štiteći pritom državni interes. Uz to treba spomenuti da su troškovi obrazovanja vatrogasaca vrlo veliki te da uz striktno provođenje nastavnih planova i programa ni u kom slučaju ne mogu biti profitabilni. Eventualna "isplativost" u profitabilnim ustanovama može proisteći samo iz neodrađivanja fonda nastavnih sati i neodgovarajuće praktične nastave na skupim vatrogasnim vozilima i tehnicima. Tu se javlja i pitanje kriterija ocjenjivanja. Svi žele biti "lakši" u ocjenjivanju znanja, kako bi pridobili što više novih polaznika. Stručna kvaliteta njihova rada nije i ne može biti na potrebnoj razini.

Imajući u obziru sve navedeno, uključujući i činjenicu da je pitanje osposobljenosti i sposobnosti vatrogasaca sigurnosno pitanje, predlažemo zakonsko rješenje immanentno europskoj praksi u obrazovanju vatrogasaca.

Vatrogasna škola u Zagrebu, u sjedištu i diljem Hrvatske, ima tehničkih i kadrovskih kapaciteta za cjelokupno srednjoškolsko obrazovanje vatrogasaca te pripremljene potpuno nove nastavne planove i programe prekvalifikacija za vatrogasna zanimanja, kao i više od pedeset specijalističkih programa.

Prihvatanjem predložene dopune članka 19. uveo bi se standard kompetencija polaznika i nastavnika, licenciranje predavača, vatrogasnih instruktora, vježbatelja, čime bi se sposobnost hrvatskog vatrogastva značajno povećala.

U članku 22. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su na svom području organizirati uzbunjivanje nadležne vatrogasne postrojbe bez posrednika u prosljeđivanja informacije o požaru.“

Obrazloženje:

Zbog posrednika u prenošenju informacije o požaru između pozivatelja (oštećenika) i vatrogasne postrojbe koja mora izaći na intervenciju gubi se dragocijeno vrijeme koje povećava štetu izazvanu požarom te vatrogasna intervencija traje dulje s više utrošenih sredstava za gašenje što dodatno povećava štetu koju uzrokuje požar. Pored povećanja vremena dolaska na požar u prenošenju informacije preko posrednika izgube se bitne informacije ili se ne zatraže dobre informacije od pozivatelja što dodatno otežava organizaciju vatrogasne intervencije s potrebnim vozilima i dovoljnim brojem vatrogasaca. Iz ovih razloga predložimo dopunu članka 22. kako bi se organizacija dojave požara na području jedinice lokalne samouprave uredila bez posrednika s direktnim pozivanjem vatrogasne postrojbe.

S poštovanjem,

CO: Hrvatska vatrogasna zajednica

Predsjednik Udruge profesionalnih
vatrogasaca Hrvatske
Goran Franković

